

ת"פ 60550/04/21 - מדינת ישראל נגד סלמן אבו סולב

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן

16 מרץ 2022
ת"פ 60550-04-21 מדינת ישראל נ'
אבו סולב(עציר)

בעניין:

המאשימה:

נגד

הנאשם:

מדינת ישראל

סלמן אבו סולב (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה, עו"ד גיורא חזן

הנאשם ובא-כוחו, עו"ד טל ארד

גזר דין

כללי

1. בטרם שמיעת הראיות בתיק הגיעו הצדדים להסדר דיוני במסגרתו הוגש נגד הנאשם כתב אישום מתוקן והנאשם הודה בעובדותיו.

כתב האישום המתוקן מתאר כי הנאשם הועסק כשומר בחווה סולארית והאנגר אחסנה בדימונה (להלן: "האתר") במשך למעלה מעשור שנים, על ידי חברת "שומרי הסף". בתאריך 30.03.21 בשעת בוקר, הנאשם הגיע למשרד של מנהלו הישיר ודרש ממנו העלאה במשכורת, ואיים עליו שאם לא יענה לבקשתו "יעשה בעיות". והמנהל סירב לבקשתו. בתאריך 13.04.21 סמוך לפני השעה 22:00, בעת שהנאשם שמר באתר, הוא הצית קרטון באמצעות מצית ושילח אש במחסנים המשמשים את חברת "סודה סטרים". בנוסף, הוא שפך חול לתוך משאבת המים של מערכת כיבוי האש, ועזב את האתר. מערכת כיבוי האש הופעלה, כוחות כיבוי הוזעקו למקום, והאש כובתה. כתוצאה ממעשה הנאשם, נשרפו 20 משטחים שכללו חלקים של מכשירי הגזה בעלות מוערכת של כ- 30,000 ₪, ונגרם נזק לציוד כיבוי האש, המוערך בכ- \$40,000.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, כאמור, הוא הורשע בעבירות של הצתה, לפי סעיף 448(א) בחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); איומים, לפי סעיף 192 בחוק העונשין; והיזק בzdון, לפי סעיף 452 בחוק העונשין.

3. ההסדר בין הצדדים לא כלל הסכמה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

4. שירות המבחן ערך תסקיר על הנאשם, בו צוינו בין היתר הדברים הבאים- הנאשם בן 52, נשוי ואב ל- 4 ילדים בגילאי 9-26. טרם מעצרו התגורר בגפו. צבר חובות גדולים לבנקים ולאחרים. סובל מסכרת ולחץ דם. אשר לעבירה, מסר כי עבד במקום למעלה מעשור. בשנים האחרונות התעייף משעות העבודה הרבות והבחין ששעות הלילה שלו אינן מחושבות נכון, וכי בתלוש השכר מופיע סכום נמוך מזה שהוא מקבל בפועל, באופן הפוגע בזכויותיו. והוא פנה בעניינים אלה למנהלו, ובקשותיו סורבו, ועל רקע זה החליט להצית את המקום. שירות המבחן ציין כי הנאשם מביע חרטה על מעשיו, אך אינו מצליח להעמיק בתובנות ביחס לדרך בה בחר לפעול. צוין כי במסגרת הליך המעצר הנאשם שוחרר למעצר בית, אך נעצר עקב הפרת תנאים, לאחר שיצא לעבוד. שירות המבחן ציין כי אין לנאשם מערכות תמיכה משמעותיות; הוא עלול לפעול באופן אלים במצבי כעס; מערכת הגבולות הפנימיים שלו רופפת; והוא מתקשה להיות קשוב ולכבד את החוק. והעריך כי קיים סיכון גבוה למעורבות חוזרת בפלילים. ובסופם של דברים המליץ להטיל על הנאשם עונש מוחשי של מאסר בפועל.

טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה עמד על הערכים המוגנים בעבירות שהנאשם ביצע; על חומרת עבירת ההצתה; על נסיבות ביצוע העבירות; ועל מדיניות הענישה הנוהגת; וטען כי מתחם העונש ההולם למעשה הנאשם נע בין 3 ל- 5 שנות מאסר בפועל. אשר לעונש ההולם, ציין כי לנאשם עבר פלילי בעבירות אלימות ורכוש. עמד על התרשמות שירות המבחן מהנאשם ועל המלצתו. וביקש למקם את עונשו של הנאשם ברף העליון של המתחם ולהטיל עליו בנוסף, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי כספי משמעותי, לפחות כגובה הנזק.

6. ב"כ הנאשם עמד על נסיבות ביצוע העבירה. ציין כי מדובר במי שעבד במקום למעלה מעשור, והמעשה בוצע על רקע סירוב המעסיק לבקשות שונות של הנאשם הנוגעות לתנאי עבודתו. טען כי הנאשם מצר על מעשיו, הודה בהם כבר בפני היחידה החוקרת, ולאחר מכן בבית המשפט. וחסך בזמן שיפוטי. טען כי הפסיקה מבחינה בין עבירות הצתה שהיה בהן פוטנציאל לפגיעה בנפש או רכוש רב - בהם הנטייה היא להחמרה בענישה, לבין מקרים בהם פוטנציאל הנזק קטן יותר. וטען כי בענייננו, מעשה הנאשם לא סיכן חיי אדם, משום שמדובר במקום מבודד, שהיה ריק מאנשים ובשעת לילה מאוחרת. הוסיף כי מדובר במתחם המצוי באזור תעשייה, ובו האנגרים מבודדים, ולכן גם פוטנציאל הנזק הרכושי מוגבל רק להאנגר שהוצת. עוד הוסיף, כי מדובר באירוע לא מתוכנן, ועל אף מעשה הנאשם, מערכת כיבוי האש פעלה וכיבתה את השריפה. טען לנסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות עברו הפלילי הדל שהתיישן, ומצבו הבריאותי. טען כי מתחם העונש ההולם נע בין 7 ל- 18 חודשי מאסר בפועל. ועתר להטיל על הנאשם עונש בתחתית המתחם.

7. הנאשם סיפר שעבד במקום למעלה מעשור ללא בעיות ושבת 2018 האחראי שהתחלף רצה להעיף אותו מהעבודה כדי שיעסיקו את בני משפחתו, והוא פגע בתנאי העסקתו. וסיפר כי הסתדר היטב עם האחראי הקודם שלו.

דין והכרעה

8. אש המתחילה בלהבה קטנה עלולה להתלבות במהירות, להתפשט ולהבעיר את הנקרה בדרכה.

ולאכל הכל עד חריכה. האמצעים הדרושים להבערת אש פשוטים וזמינים לכל, והנזק שבכח האש לגרום עצום ורב. צירוף הנתונים מחייב התייחסות של רצינות וחומרה לעבירת ההצתה. ואכן, העונשים הקבועים לעבירת ההצתה - 15 ו- 20 שנות מאסר, מבטאים את חומרתה המופלגת.

"על חומרתן של עבירות ההצתה עמד בית משפט זה פעמים רבות. אכן, "מעשה הצתה ראשיתו ידועה, ואחריתו מי ישורנה. לא בכדי קבע המחוקק עונש חמור בצדה של עבירת ההצתה; ובהתאם, שבה הפסיקה והדגישה את חשיבותה של ענישה מרתיעה בעבירות אלו" (ע"פ 6466/18 ואיל ראגאבי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פס' 12 (01.05.2019)). חומרתן של עבירות ההצתה נעוצה בכך שתחילתן אמנם בידי אדם, אך סופן ש"כוח אחר מעורב בהן" (בבלי, בבא קמא ג, ע"ב), ולפיכך "דרך לילך ולהזיק" (שם, ב, ע"א). - ע"פ 8347-19 נתי מיהרט נ' מדינת ישראל (17.03.2020)

9. הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות כאן הם בין היתר, ההגנה על שלווה הנפש וחופש הפעולה של הפרט, הסדרת סכסוכים בדרך חוקית מקובלת, האמון בין עובד למעביד, זכות הקניין, ושמירת שלום הציבור. ומידת הפגיעה בהם הינה משמעותית.

10. מטבע הדברים, העונש המוטל על עבירת הצתה מושפע מהנסיבות הקונקרטיות. אולם מדיניות הענישה העקרונית הנהוגה הינה של חומרה מובהקת.

11. ככל שנסיבות ההצתה מְסַכְנֹת יותר את האינטרסים המוגנים המרכזיים, כך ההתייחסות העונשית למעשה העבירה תהיה חמורה יותר. (ראה והשווה ע"פ 4036/13 מובארכ אמארה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 05.10.2014). והלכה למעשה, העונשים המוטלים בעבירת ההצתה כוללים תקופות מאסר משמעותיות.

בע"פ 7887/12 שאול נ' מדינת ישראל (24.04.2013) דובר בהצתת מגרש על ידי אדם מבוגר בעל עבר פלילי ונפשי, על רקע סכסוך בינו ובין המתלון, שגרמה לנזק של כ- 20,000 ₪. בית המשפט המחוזי קבע שמתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבותיה נע בין שנתיים לארבע שנות מאסר בפועל.

ובית המשפט העליון ציין בקשר למתחם העונש ההולם את הדברים הבאים -

"נראה לנו כי מתחם הענישה שנקבע מתאים ואולי אף נוטה לקולא, גם לגבי אדם במצבו הנפשי של המערער. אין המתחם מתאים למקרי הצתה "רגילים", בהם הנאשם אינו סובל מבעיה נפשית, או שאין לגביו נסיבות מיוחדות אחרות. ככלל, מתחם הענישה צריך להיות גבוה יותר..."

בע"פ 1951/14 באבי מקונן נ' מדינת ישראל (15.02.2015) דובר במערער שהשתתף בקטטה עם אחרים. המתלון ניסה להפריד בין הניצים, אחז בידו של המערער ואמר לו "לך הביתה, אתה שיכור". המערער נפגע מדבריו של המתלון וגמר בליבו להצית את חנות התבלינים שבבעלותו. הוא מילא דלק בשני בקבוקי פלסטיק, שפך את הדלק אל תוך חנותו של המתלון, הצית אש ועזב את המקום בעוד החנות עולה בלהבות. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין שנתיים וחצי לארבע וחצי שנות מאסר בפועל. ובהתחשב בגילו הצעיר של המערער בעת ביצוע העבירה, בהיעדר עבר פלילי, בהודאתו, ובעובדה כי הוא שילם פיצוי למתלון, קבע כי יש להעמיד את עונשו ברף התחתון של מתחם הענישה וגזר עליו 30 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט העליון דחה את הערעור.

בע"פ 5730-14 **אמיר פינטו נ' מדינת ישראל** (14.05.2015) המערער עבד כמציל באחד מחופי ים המלח. ביום מסוים נמסרה לו הודעה כי הוא מפוטר מעבודתו ובתגובה לפיטוריו, החליט לנקום במעסיקו וכבר באותו היום רכש שני בקבוקים מלאים בדלק, הגיע לחוף בו עבד, ניגש אל אחת מסוכות המציל, שפך את הדלק על מערום כסאות פלסטיק שהיה בסמוך לסוכה והחל להימלט בריצה מהמקום. צוותי ההצלה והכיבוי הוזעקו למקום וניסו להשתלט על האש במשך זמן רב. וכתוצאה ממעשה המערער נגרם נזק לציוד בשווי של למעלה מ-370,000 ₪ והחברה סבלה נזק כלכלי עקיף.

בית המשפט קבע כי "בשים לב לנסיבות המקרה הזה, שמדובר בהצתה על רקע סכסוך, עם תכנון והכנה מסוימים אך לא מופלגים, במקום נידח יחסית אך עדיין במקום בו נוצר סיכון ובשים לב לנזק החמור שנגרם, יש לקבוע את מתחם הענישה בין 28 לבין 58 חודשי מאסר בפועל", והטיל על המערער, נעדר עבר פלילי, ששולב בהליך שיקומי, **31 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים**. הערעור נדחה, לבקשת המערער, לאחר שמיעת הערות בית המשפט.

בע"פ 8659/13 **שמעון אלמליח נ' מדינת ישראל** (מיום 14.05.2014) המערער פוטר מעבודתו בנגרייה הממוקמת במושב, והחליט להצית את הנגרייה, בשל סכסוך כספי שהתגלע עם מעבידו על רקע פיטוריו. לשם כך הוא הצטייד במיכל פלסטיק ובו חומר דליק, וכשלושה שבועות לאחר שפוטר הגיע לנגרייה בשעת ערב, שפך חומר דליק במספר מוקדים, הצית נייר ותחבו אל מעבר לדלת הכניסה ועזב מיד את המקום, וכעבור זמן קצר חזר כדי לוודא שהאש אכן אחזה בנגרייה, ולאחר מכן נמלט. עובר אורח שחלף במקום והבחין בשריפה כיבה את האש. עקב ההצתה נגרם לנגרייה נזק בשיעור של 2,000-3,000 ₪. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 15 ל-30 חודש, והטיל על המערער **18 חודשי מאסר בפועל** ועונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את הערעור וציין כי "בשים לב לרמת הענישה שנקבעה במקרים דומים, ברי כי אין כל חומרה מיוחדת בעונשו של המערער, והוא אף נוטה לקולה".

בע"פ 4006/12 **אריק מלאך נ' מדינת ישראל** (24.01.2013) המערער החליט להצית בית-עסק לשירותי משרד. הוא רכש מגזרי תיל ומברג, ובהמשך הגיע לתחנת דלק ומילא שני בקבוקי פלסטיק בבנזין. למחרת, הוא ניגש אל בית-העסק, חתך את הסורג בחלון האחורי, ניפץ את שימשת החלון, התיז פנימה מהבנזין שהביא עמו, והצית את הבנזין. בית המשפט המחוזי גזר עליו **42 חודשי מאסר בפועל**.

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"בית משפט זה פסק, לא אחת, כי **עבירת ההצתה**, [...] [ש]ראשיתה גפרור ואחריתה עלולה להיות שערי מוות" (ע"פ 3210/06 עמארה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.3.2007)), **היא מהחמורות שבספר החוקים**, וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה, ולנוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו של אדם ולרכושו... **חרף העובדה שמעשי המערער לא הביאו לפגיעות בנפש, אין להקל ראש בנזקים לרכוש שנגרמו על-ידו, ולאובדן מקור פרנסתם של המתלונן ובני משפחתו, כפי שעולה מדברי המתלונן בפנייתו לבית-משפט זה. כמו כן, אין להתעלם מהתכנון המוקדם ומן ההכנות הקפדניות, אשר ערך המערער לקראת ביצוע המעשים, דבר המעיד על כוונתו להסב נזקים כבדים, הן למבנה עצמו והן לרכוש יקר הערך, אשר בתוכו...**

בע"פ 60/12 **חיים עמר נ' מדינת ישראל** (07.11.2012) המערער עבד תקופה מסוימת כשכיר בעסק מסוים, ובחלק מהזמן אף התגורר במקום. לאחר שהודע לו כי הוא מפוטר, הוא הגיע ברכבו לעסק במטרה להציתו, נכנס אליו באמצעות מפתח שהיה ברשותו, הצית בו אש בשלושה מוקדים שונים, באמצעות חומר דליק, ונמלט

מהמקום. האש שהוצתה, התפשטה ממרכז העסק אל עבר חלקו הקדמי וחלקו האחורי, ובשל עוצמת האש, קרסה הגלריה שבמרכזו. כוחות כיבוי אש שהוזעקו למקום הצליחו לכבות את הדליקה.

בית המשפט המחוזי גזר על המערער **4 שנות מאסר בפועל**. וערער המערער על חומרת העונש, נדחה.

12. מעשה ההצתה שביצע הנאשם בא בהמשך לדרישתו המאיימת להעלאת שכרו שסורבה. כך שאין המדובר באיבוד עשתונות רגעי או בפעולה שנבעה מסערת רגשות, אלא בפעולת נקם מתוכננת.

הנאשם עבד כשומר באתר ומתוקף תפקידו היה עליו לשמור על הרכוש באתר מפני פגיעה. לשם כך ניתנה לו גישה למקום גם בשעות הלילה בהן האתר איננו פעיל. הנאשם הפר את האמון שניתן בו בצורה בוטה וניצל את גישתו למקום ואת המידע שהיה ברשותו במסגרת עבודתו, לביצוע מעשה פוגעני כלפי מעסיקו וכלפי הרכוש שהוא היה מופקד על שמירתו.

הנאשם הכיר את מערכת הכיבוי של המתחם ופעל לשיבושה, בכוונה שהאש שהצית לא תכובה על ידה.

צפיתי בסרטוני מצלמות האבטחה שהוגשו במסגרת הטיועונים לעונש ונוכחתי שהאש שהנאשם הצית הגיעה לעוצמה משמעותית, והיתה בקרבה מיידית לרכוש רב שאוחסן במקום ויכלה בקלות לאחוז בו ולכלותו וגם לפגוע במבנה עצמו, שהוא די גדול ומשמעותי והנזק שיכל להיגרם משריפתו גדול מאוד.

בסופו של דבר האש כובתה על ידי כוחות כיבוי שהגיעו למקום, והנזק הישיר שנגרם לסחורה ולמערכת הכיבוי, מוערך בסך של כ- 150,000 ₪.

המבנה שהוצת עומד בפני עצמו וההצתה התרחשה בשעת לילה, כשהמקום ריק מאדם. כך שהסיכון העיקרי של האש היה לנזק ממזני - הסחורה והמבנה עצמו.

הנאשם ביצע את המעשים בעצמו, לבדו, ללא השפעת אחר עליו. והרקע למעשים, כאמור, הינו דרישתו להעלאת שכר שסורבה.

13. עיינתי בגזרי הדין שהוגשו על ידי הסנגור ולא מצאתי שיש בהם כדי ללמד על העונש שיש להטיל על הנאשם.

כידוע, העונשים המוטלים מושפעים בין היתר מחומרת המעשים בנסיבותיהם, ממידת האשם של הנאשם, ומנסיבות הנאשם. ככלל, אין מקום להשוואה טכנית בין עונשים שהוטלו במקרים שונים, רק על יסוד הנתון של סעיף העבירה. ובנוסף, גם אם בפסק דין מסוים הוטל עונש קל מהרגיל, אין זה אומר שיש להטיל את אותו עונש בכל מקרה אחר.

לשם הדוגמא אציין את ע"פ 8501/09 אבו בוכרע נ' מדינת ישראל (17.07.2010) בו המערער הורשע בהצתת חנות מכולת, בעטיה נגרם נזק לרכוש ונגרמו כוויות לכלבת המתלונן שהיתה במקום. בית המשפט הטיל על המערער, נעדר עבר פלילי, 22 חודשי מאסר בפועל תוך התחשבות בנסיבותיו האישיות ובשיקולים טיפוליים. ובית המשפט העליון הקל בעונש והטיל 6 חודשי מאסר בעבודות שירות תוך שציין כי מדובר במקרה יוצא מן הכלל, ושההקלה מבוססת בין היתר על התפתחויות טיפוליות ושיקומיות שאירעו לאחר מתן גזר הדין.

בע"פ 6192/20 סרגי חיבטוב נ' מדינת ישראל (23.11.2020) המערער ואחר הציתו מכוון עיסוי בו עבדה בת זוגו של המערער. נקבע מתחם הנע בין 24 ל- 50 חודשי מאסר, ועל המערער הוטלו 24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קבע כי אין דופי במתחם שנקבע ובעונש שהוטל, אך מצא להקל בעונשו של המערער על

רקע העונש שהוטל על המעורב הנוסף - 8 חודשי מאסר בפועל, והטיל על המערער 21 חודשי מאסר בפועל.
בע"פ 3726/19 אדם ריצ'לנד רודלנד נ' מדינת ישראל (01.01.2020) המערער הצית בית קפה על רקע סכסוך עם הבעלים. דובר במערער שנסיבותיו האישיות קשות ומורכבות. סובל מפוסט טראומה. וצפוי להיגרם לו נזק משמעותי ממאסר. וכן צוינו התפתחויות המאזכרות למתן גזר הדין. ועונשו הופחת מ- 24 ל- 18 חודשי מאסר.

בע"פ 5095/17 אלירן אנגור נ' מדינת ישראל (19.07.2018) דובר במערער שעבר הליך שיקומי מרשים, ועונש המאסר שהוטל עליו- 18 חודשים, הופחת לשישה חודשי עבודות שירות.

14. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשי העבירות בנסיבותיהם ומידת אשמתו של הנאשם ובין העונש שיוטל; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; אני קובע כי מתחם העונש ההולם למכלול העבירות שהנאשם ביצע הוא בין 30 ל- 54 חודשי מאסר בפועל.

15. לנאשם עבר פלילי ישן בעבירות אלימות ורכוש. ושירות המבחן התרשם מקיומה של רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק מצדו. ובנסיבות יש להתחשב בצורך בהרתעת הנאשם.

16. בגזירת עונשו של הנאשם אני מביא בחשבון בין היתר את גילו - 52; את הודאתו; את החרטה שהביע על מעשיו; את העובדה שזהו מאסרו הראשון; את העובדה שמזה שנים הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי ועובד לפרנסתו; את הפגיעה של עונש המאסר בו ובמשפחתו; וכן, במידה מסוימת, את עברו הפלילי; ואת הצורך בהרתעתו ובהרתעת הרבים.

17. נוכח כל האמור אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים-

א. 36 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת הצתה או עבירת אלימות שהיא פשע.

ג. פיצוי לנפגע העבירה בסך 50,000 ₪.

המאשימה תעביר לבית המשפט את פרטי נפגע העבירה בתוך 30 יום.

זכות ערעור תוך 45 יום.

**ניתנה והודעה היום י"ג אדר ב' תשפ"ב,
16/03/2022 במעמד הנוכחים.**

**אליהו ביתן, שופט
סגן הנשיאה**